

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan, izjemši ponedeljke in dneve po praznicih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 18 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dajake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četr leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopin peti-vrste 6 kr., če se ostanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 "gledališka stolba". Opravnštvo, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznania, t. j. administrativne reči, je v "Narodni tiskarni" v Kolmanovej hiši.

Telegami „Slovenskemu Narodu“.

London 1. decembra. Iz Cari-grada se "Standardu" poroča, da je mej Italijo in Turčijo resen razpor vnel se zavoljo dveh italijanskih ladij, katere je Turčija prijela in zaplenila, ko so v Bosporu blokado pasirale. Italijanski poslanik, grof Corti, je žugal, da bode precej izjavil blokado za neveljavno, če Turčija na svobodo ne izda ladij in je proglašil, da bode Italija posegla k naj-skrajnejšim (najbolj ekstremnim) sredstvom, da bode porto prisilila udati se.

Peterburg 29. novembra. Iz Bogota se poroča 28. novembra oficijalno: Naš oddelek, kateri je pozornost Turkov z demonstracijo proti Orhanju od ruskega napada na Pravec odvračeval, prestal je jako vroč konjaniški boj. Iz Vrače proti Orhanju poslan oddelek, obstoječ iz 6 eškadronev kavalerije in jedne baterije, se je 22. novembra razdelil v dve koloni. Leva kolona, obstoječa iz $1\frac{1}{2}$ eškadrone in 2. kanonov, je šla proti Novačinu, desna kolona je prodrala do Sulikovega, kjer se je mal boj pričel.

Leva kolona pa je šla do Skrivanja in še črez; ob enem se je začel v hrbtni prve straže boj mej Turki in russkimi dragonci. Zjednjena $1\frac{1}{2}$ eškadrona se je pomikala korak za korakom nazaj. Turki so vedno pritiskali do Kara-Derbenta. Tu je bilo Rusom daljne umikanje težavno, ker so bili zapáhnili bežeči Bulgari sotesko. Russi so morali topove v brezno spustiti, eden rusk kanon so Čerkesi priplenili, a še le potem, ko so bili njegovi russki kanonirji posekani. Ostanki russkega oddelka so zaseli vas Kara-Derbent in so se držali tako dolgo, da je desna kolona na pomoč prišla in nadaljnje vzmikanje krila. Od 12 oficirjev sta 2 pri življenji ostala, od 150 vojakov je 43 mrtvih, 24 ranjenih, dva se pogrešata.

Turška vojska v Orhanji pa, s tem oddelkom odvračana, ni mogla Turkom v Pravcu nobene pomoči poslati.

Cetinje 29. novembra. Včeraj po polu dne so se prikazali dve ladji oklopnači pod Barom in so odprli hudo kanonado na pristaniščno fortico. Črnogorci pod poveljništvo kneza so odgovorili iznenadno čvrstim ognjem iz kanonov. Po

eno uro trajajočem boji so turške bojne ladije zbežale mej burnim hurá-klicem črnogorske vojske.

Vojška.

Italija govorja — tako poroča naš prvi telegram — silno ostro s Turčijo, in če ostane ta poslednja tudi tu tako trmasta, kakor je bila ob času evropske konference, stopi, kakor je iz Cortijevih besedij videti, že Italija v orožje za izgnanje divjaka Turka iz Evrope. To bi imelo velikanske, nepreračunljive nasledke!

Rusk oficijalni telegram iz Bogota denes popisuje le menj važen boj prvih straž, ali silno važen je, ker živo priča o neizmernej, čudesnej hrabrosti ruskega vojaka, ki zna umreti v boji proti presili, a se ne zna udati! Ko bi bili vsi Slovanje v boji za pravico taki! Iz tega in tacega roda mora še kaj velicega biti, enako hraber niž noben vojak tega sveta.

Črnogorski slavjanski junaci pa, komaj da so nekoliko do kanonov in do vode prišli, uže turško železno floto po morji podē!

Iz državnega zборa.

Z Dunaja 30. nov. [Izv. dop.]

Samo še štiri tedne imamo do konca leta in niti ena onih postav še niž sklenena in sankcijonirana, katere imajo Avstrijo z Ogerško spraviti na daljših deset let skupnosti. S poslednjim decembrom tega leta pa neha privilegij nacionalne banke, trgovinska in colna zveza mej Avstro Ogerskim, nagodbe zarad dobeskov za skupne stroške, dalje vse trgovinske pogodbe z Nemčijo, Italijo, Angleškim, tedaj bi res koncem leta stala Avstrija pred nezaslišano zmedbo, če se vsaj začasno ne vstvari nekaki "modus vivendi". Postava o novej dualističnej banki se bode sicer te dni dognala, a to je vse; kajti razprava regnikolarnih deputacij se je razbila, ker Magjari za naprej še znanih 30 procentov nečejo na se vzeti in bi nam radi še več, nego smo dozdaj prikladali za skupne stroške, naložili. Tudi o colnej zvezi se posvetujem še le v odboru, in kakor se kaže, bode ministerstvo s svojimi predlogi palo. Večina odbora se je izrekla proti povekšanju col za kavo, rajž in petrolej. Te dni pridejo ogerski ministri na Dunaj, da se s tukajšnjimi posvetujem, kaj zdaj

Razburjenost v ustavovernej stranki narašča in vlada pri glasovanju le še zmaguje s pomočjo Poljakov in Rusinov. Škoda, da niž Čehov zdaj v državnem zboru! Vlada je se ve da prav zadovoljna, da češka opozicija tiho doma sedi; kajti tak pasivni upor, kakoršen je češki, lehko vsaka

vlada prenaša, ter se jej še treba niž zmeniti zanj. Magjari, ko so se pasivno upirali, so pred vsem ustavili davkoplačevanje. Ker Čehi do tega koraka ne pridejo, si zastonj domišljajojo, da bodo Bog si vedi kaj dosegli s pasivnim uporom. Da bi se pa Čehi doma bili utrdili vsled pasivnega upora, kaj tacega mora le pisati, kdor sedanjih čeških razmer ne pozna in čeških listov ne bere, kdor ne ve, kaka apatija se je polastila najbolj delavnih močij na Češkem, kako hira žurnalista, kako literatura, morda bolj, nego na Slovenskem in se povsod kaže namesto prejšnjega veselega napredka opešanje v narodnem delu. Pasivnost je nevarno orodje, ker le prelahko se obrača v popolno nedelavnost. Zato so opozicionalni poslanci z grofom Hohenwartom na čelu leta 1873 stopili v državni zbor in niti tačas niti zdaj jim ne pride na misel, posnemati češki izgled. Tirolci z Greuterjem so precej odstranili svojega edinega deklaranta Giovanelija, isto tako Moravani grofa Egbert Belkredija; Dalmatinci tako nikoli nijsko bili v pasivnosti in če smo Slovenci kedaj v "Slovenskem Narodu" se potegovali za pasivno politiko, zgodilo se je to pred letom 1873, ko so še deželni zbori imeli pravico izvoliti državne poslance, ko so tedaj politične razmere vse drugačne bile, nego so postale po sankcijoniranih direktnih volitvah. Ko bi tačas Poljaci bili svoje oblube držali, in tudi izstopili, potem bi bilo mogoče državni zbor neslepčen storiti, zdaj pa šteje državni zbor 355 poslancev, in sme sklepati, če jih je le vsaj 100 navzočnih. Če tedaj celi desni centrum s svojimi 40 udi izstopa, ostane v zbornici še 280 poslancev in po novih volitvah bi vlada uže skrbela, da ne bodo več izvoljeni deklaranti.

Najnovejši izgled imamo na južnem tirolskem, osem italijanskih poslancev je izstropilo, od teh sta samo dva spet izvoljena bila, od ostalih šest pa je pet vladnih poslancev in le eden je stopil v klub desnega centra. Vsled te skušnje sta ona dva zdaj prav poplavno spet vstopila v državni zbor in od svoje pasivne politike imata zdaj le ta dobiček, da sta samo dva, kjer jih je poprej osem bilo.

Kdo je kriv prolitja krvi?

Izhodno vprašanje, ta trdi oreh, katerega so toliko časa grizli politiki, ter nehote segali po njem, kakor roka po bolnej rani, rešuje se tedaj s krvjo. Upalo se je vedno, da bo padel stari trš — namreč Turška — brez velicega hruša in truša, in da bodo na njegev prsti mirno pognala mlada drevesca, a osoda je hotela, da je moral priti mož sе sekiro, da bode posekal, ali vsaj globoko zasekal, rujavi panj sredi zelenja. Če ogledamo ta panj bliže, vidimo, da je po enej strani tr-

hle, po drugej jeklen — torej dobro, da pojek sekira. Dobro, pravim, ko bi se ne bilo moglo dalje nadejati ugodnega časa, da se pospravi. Vendar, če preštejemo grozne žrtve, ko pomislimo, koliko mladih junakov uže trojni na južnih bojiščih, tu se nam z žalostjo napolni srce, da je morenje moralo priti, in gorje! vskliknemo onemu, po katerem je prišlo. In to gorje zadene Angleži. Nij jim bila mar pravična reč, nijsa slišali v nebo vpijoče muke, ne videli podplutih udarcev uboge slovanske raje, da so vrgli iskro v suho slamo, da se je vnela sedanja vojna — ne, ne, storili so to le iz samopridnosti, radi svojih interesov. Kdo ne ve, kako so Angleži iz začetka podpirali vstajo v Hercegovini, kako se je vozilo vstajnikom angleško orožje na angleških ladijah? In s kakim namenom so počeli to? Edino le radi tega, ker so vedeli, da ne bodo Jugoslovani sami nič opravili, in da bo s tem primorana Rusija z mečem potegniti se za svoje brate, ter tako zvezati si roke v Aziji, ali vsaj iz vida pustiti Indijo, kjer Angležem zori pšenica. Ali so drugo nakano imeli ti krščeni iudje, ko so obrnili svoj plasč, odtegnivši podporo vstajnikom po vzplamenej vojni, in z vsem srcem se oklenili Turčije! So mar še le zdaj izbranjili, da bi znala biti Anglija mohamedanska država, ker ima v Indiji mej 200 milijoni ljudij 30 milijonov mohamedanov, da je tedaj njena dolžnost, potegniti se za „brate“? Te besede pač ne pozna angleški slovar; „blago, če kaj nese,“ stoji na njenem mestu. Ves milijonnamen Angležev v tej dobro osnovanej igri, vsa radodarnost pri pošiljanju denarja in orožja, bojnikov in poveljnikov Turčiji, obstoji v tem, da bi z dolgo trajajočo vojno oslabili Ruso, svojega največjega protivnika v Aziji, pred kojim tako trepetajo. Vidi se ta njih nakana tudi iz tega, da sedaj, ko Rus zmaguje, tako kriče: mir! mir! dobro vedoči, da si nakopljejo, če zmagosni Rus osvobodi Jugoslovane, še le dvojni strah na glavo. Tu je uzrok angleškemu turkoljubju, tu uzrok krvi naših slovanskih bratov! Boje se Angleži, da bi se izsesana in gladna Indija ne ujela z očmi belega carja, ter sè studom se ne obrnila od svojih zatiralcev, koji je nikdar ne pribarantajo prosvete in olajšanja, temuč, kar se sedaj vidi, glad v nevednej omotici po opiju. Vendar se zna zgoditi, da se Angleži prav britko opeko. Prav mogoče je, da ne bode rešili ruski car samo Jugoslovanov turškega jarma, marveč, da se tudi Indijci predramijo po sedanjem šumu orožja, ter izpoznavši svoj stan in svoje tirane, da se sami obrnejo k drugej mogočnej državi, ki kaže sedaj toliko usmiljenja v osvobojenji podobne jim raje. To prolijje krvi bi tedaj učinilo, da bi se izpolnil pregovor: „Kdor drugim jamo koplje, sam va-njo pade“. Vesela bi bila pa tudi Evropa, ko bi nekoliko izgubila Angleška svojo egoistično mogočnost, ker potem so jej pota svobodne za mejnarodno kupčijo in prosveto, koja sedaj straži angleški mostninar.

K.

Politični razgled.

Netrajanje dežele.

V Ljubljani 1. decembra.

Dunajski dopisnik v „Peterburgske Vědomosti“ piše: „Orijentalno vprašanje bude v Evropi, torej tu v Avstriji, marsikaj „rešilo“ in „nagodilo“. — Bog daj, da bi kmalu.

Praškemu listu se iz Dunaja piše, da se je mej Rusini državnega zbora naredil raz-

por. Večina da neče nič več za Kovalskim po suhem in po blatu z nemškimi ustavoverci glasovati kakor dozdaj. Res bi se Rusini smeli domišljati svoje slovanske krvi.

Ceški časniki nadaljujejo imenovati ona češka mesta, ki se pripravljajo z razsvetljavo praznovati pad Plevene.

Iz okraja Libohovičkega se širi živinska kuga.

Vnanje države.

Italija je baje, kakor se iz Dunaja piše v „K. Z.“, po tretjej osobi dunajske vladi poročila, da, če Avstrija zasede Bosno, bode Italija zasela Albanijo. S tem misli baje Trentino dobiti.

Iz Carigrada s piše v „N. fr. P.“: Ves zadnji čas so bili zapirani tisti ljudje, ki so na sumu, da so za prejšnjega sultana Murada, ali že njim v zvezi. Sam razsultan je v Čereganu zaprt in ga močno stražijo, tako da nema nobene zveze z vnanjem svetom. Za opravdanje tega postopanja pripovedujejo, da smo bili pred dvema tedni prav blizu državnega udarca.

Angleški minister vnanjih zadev je 28. nov. turkoljubom veliko skazo storil. Nekej deputaciji je oficialno reklo, da Angleška še na dalje ostane nevtralna; on je dejal, da nij res, da morejo Rusi Indiji nevarni biti, če Armenijo dobodo, dokler imajo Angleži Suec; on graja nagnjenje, nepremišljeno v boj vreti se; on pravi, da nij res, da bi Avstrija hotela proti Rusiji v boj stopiti, če bi jo Anglija izpodbjala. Derby le naglaša, Carigrad ne sme rusk biti.

Rusom sovražni angleški listi so hudi, da je Derby izjavil se še za daljno nevtralitet. „Morning Post“, ki je te dni zmirom klicala Angleže k orožju, ker se je združil, da z vsacim padlim Turkom pade en angleški prvoribitelj, pravi zdaj, da vlada ne razume, kako kritičen je položaj vsled ruskih uspehov v Armeniji.

Dopisi.

Iz Krškega 28. nov. [Izv. dop.] V ponedeljek je zapustil g. Slanec, odvetniški koncipient, krško mesto ter se preselil v Maribor. Omenjeni gospod je bil mož, kateri si je vedel, akoravno najbolj odločno naroden, vendarle prisvojiti priljubljenost celega našega mesta. Slanec je bil, kateri je aranžiral tombole, osnoval petje, plese in druge zabave. Slancu se ima posebno lepi svet zahvaliti za vsako narodno veselico v teku dveh let.

Le v priznanje mu je, če slišimo še celo od mož nasprotne nam stranke reči: Schad' für ihn! — Da nemški klub pod vodstvom g. Rülinga nij izrazil svojega obžalovanja, da Slanec otide, to se ve da se razume. Ko je Rüling čul, da bode g. Slanec krškemu mestu hrbet obrnil, izrazil se je neki tako-le: „Ah! al geht der Satan doch einmal fort! ter rübel desnico na dlani levice. Ali tudi Rüling pojde od tu. Od agitacije se bode pa za prihodnost gotovo več sadú poznalo nego o Rülingu. Bodil torej g. Slancu javno izrečena zahvala za njegov trud, katerega je imel v Krškem za narodno stvar. Krški meščani ga bodo imeli vedno v spominu, naj tudi g. Slanec ne pozabi nanje in naj tudi drugod kamor pride neustrašen in s svojo ognjenostjo dela za ideal svoj in naš: slovenski narod in domovino! Z Bogom Dragotin!

Iz Trsta 30. novembra [Izv. dopis.] Čital sem, da piše ruski knez Vasilčikov v „Severnem Vestniku“, da je za Ruse bolj važno, da po morji dobodo in ohranijo moralično zvezo z drugimi Slovani, kakor z osvojenjem kakega dela suhe zemlje. In na morji bode menj političnih protivij proti tej (moralicnej) zvezi zapadnega z vzhodnjim Slovanstvom.

Jaz moram reči, da sem to z veseljem bral. Gotovo je, da bode ideja tu izrečena tudi dovršena, če bode Slovanstvo zmagalo. In potem pa baš nas Slovence lega ob adrijatskem morju postane za avstrijsko Slovanstvo in za Slovanstvo sploh tako važna, da se nam baš vsled te lege ne bode batí požrtja niti od Italije niti od Nemčije, kateri obe po Trstu in našem slovanskem primorju poželjivo gledati, dasi ima Nemčija še z drugimi stvarmi dovolj posla in ne govori.

Tem bolj glasno govoré Italijani to, kar žele. V Mentani so 25. nov. letos postavljal tam padlim Garibalдовcem spominek. Pri tej priliki so zopet govorili o osvobojenji Trsta, Trentina, Istre! Italijanska vlada sicer „obžaluje“ to oficialno in na videz je nij prav, da se Avstrija žali — ali to je le na videz, v srci so je takje demonstracije prav ali pa na tihem še celo od nje narejene.

Zato pa ponavljamo: Močna zdajnjena Slovenija bi bila in bode najtrdnejši predvid Avstriji zoper te nesramne italske poželjivosti.

Mestni zbor ljubljanski

je imel 28. nov. sejo, katere se je udeležilo 20 zbornikov. V imenu finančne sekcije je dr. Supan poročal o računskih sklepih za leto 1876, ki so bili brez debate potrjeni. Mestna kasa je za to leto 4074 gld. menj sprejela nego je bilo v proračunu. Vsi dohodki so znašali 147.801 gld., stroški pa 146.540 gld. 64 kr. Primanjkljaj koncem leta 1875 je znašal 62.841 gld. 60 kr. Gotovine je bilo v blagajnici ostalo 1261 gld. 18 kr. Proračun šolskega zaklada za leto 1878 s 16.526 gld. 63 kr. dohodkov in 19.372 gld. stroškov se potrdi. Primanjkljaj 2846 gld. se bode poravnal iz mestnih dohodkov. Supan je proti temu, da se daje 20 gld. za učilna orodja otrokom na močvirji, a dekliške šoli v Ljubljani le 50 gld. To nij nobena razmera. Dr. Ahačič naglaša, da so otroci na močvirji samo revni in si še težje učil pripravijo, kar mestni. Potem se predlog odbora sprejme. Tudi proračun zaklada za revne s 14.023 gld. dohodkov in 18.432 gld. stroškov se je potrdil. Primanjkljaj 4409 gld. se bode poravnal iz mestne blagajnice. Na predlog dr. Bleiweisa se je dovolilo 20 gld. za priboljšek ubogim vubožnej hiši, ki malo obolé, pa niso za občno bónlico še, kar se po daljšej debati sprejme, pri katerej priliki se tudi naglaša potreba reforme ubožne hiše in oskrbovanja ubožnih. Učenki babištva za okraj ljubljanskega močvirja se dovoli 52½ gld. podpore.

G. Regali utemeljuje svoj samostalni predlog, da bi se črez cesarski graben pri hišnej številki 7 v Gruberjevih ulicah napravila brv za pešce. Pod Golovcem, pravi, je nastala uže cela vrsta hiš. Tam stanujejo naši someščanje, ki tudi davek plačujejo v mestno kaso. Ali, kadar na delo hodijo, ali otroke v šolo pošiljajo, morajo pol ure daleč okolo hoditi, da pridejo do mostu. Zato je en majhen most za gradom silno potreben. Mi moramo za vse dele mesta skrbeti ne le za sredino mesta. Predlog se po daljšej debati in nasvetu dr. Schreja izroči magistratu, ki ga bode pretresal in v enej prihodnjih sej o njem zboru poročal. V principu so vsi govorniki o tej stvari: Kaltenegger, Ziegler, Ahačič priznali potrebo tega mostiča, le g. Ziegler je menil, da bode treba več, nego 400 gld., kakor Regali misli.

G. Bürger utemeljuje svoj in svojih tovarišev predlog, da bi se državnemu zboru izročila prošnja proti nameravanemu povikšanju colnine od vžitnih rečij, kakor je kava, rajž in petrolej, ki bodo potem dosti dražji, če se colnina potrdi, kakor jo je vlada predložila. S tem bi bili najbolj ubogi udarjeni, ker te stvari najbolj potrebujejo.

G. Klun radostno pozdravlja ta predlog, ki priča, da je tudi nasprotna stranka začela spoznavati, da pri nas ni vse tako lepo, kakor se sveti, in ki bode imel tem več vspeha, ker ga je sprožila nasprotna in ne domača narodna stranka.

G. Dreš podpira tudi toplo predlog, ker bi bili novi tarifi hud vdarec za našo z davki preobloženo ljudstvo.

G. Jurčič pravi, da bode glasoval za predlog, ker je silen in potreben, pa izreka bojazen, da žalibog peticija ne bo nič koristila, ker ta državni zbor vedno in na vse pritrjuje tej vladi, katera je tudi ta finančno-colni tarif drž. zboru predložila in hoče do dodkov imeti. Končno se eno glasno sprejme Bürgerjev predlog in voli se odsek 3. udov, da dolični prošnji izdela. Izvoljeni so bili, ker smo uže poročali, Bürger, dr. Kaltenegger in dr. Ahačič.

G. Regali vpraša g. župana, zakaj da se s policijsko azistencijo davki izterjujejo? — Dalje vpraša, hoče li nekoliko kontrolirati berake, katerih je silno veliko po mestu, večjidel tujev, ker da so tuje, se vidi iz tega, da večjidel po nemško govoreči nadlegujejo domačine.

Dr. Ahačič interpelira, obstoji-li kak vožni red za ljubljansko mesto in bi se li ta za fijakarje veljavni volilni red ne določil tudi za privatne vozove? In bi li dalje ne bilo dobro zapovedati, da bi se moralo skozi špitalske ulice, iz Šentpeterske ceste v kolodvorske ulice in s Hradeckega mosta na novi ali Turjaški trg počasi voziti. — Tudi dr. Ahačič vpraša, bi li ne hoteli tri prišvicariji pod Tivoli stoječa drevesa nekoliko obrezati, ker zapirajo razgled po mestu? Župan obeta na te interpelacije odgovoriti prihodnjic.

Domače stvari.

— (Zopet novo razbojništvo.) Iz Postojne se nam piše: Zadnji sem vam poročal ob uboji Studenskega župana, danes imamo nov uboj v našem okraju zaznamovati. — Včeraj se je tu govorica raznesla, da se je Hrabroslav Kalister, izseljenec v Slavni, v nekaj pečenci blizu vasi mrtev našel. Sluti se, da sta bila dva človeka ubijalca, ker so našli mrtveca v jami na glavo postavljenega, klobuk pa kakih 30 korakov od tod oddaljen. — Kakor zadnji ubiti, je imel najbrže tudi ta denar pri sebi, ker je bil ravno na potu iz Trsta proti domu ubit in se govorji, da mu je dobrotljiva gospa ranjeca bogatinca Kalista za svoje potrebščine kaj dala. — Ubojnika, ki je ubil Jakopa Milavca, nijso dozdaj še našli, hočemo videti, če bo sodnija pri iskanji novega razbojnika bolj srečna. Vse to nam je pa dokaz silne revščine našega ubogega ljudstva, ker le sila človeka k takemu groznemu dejanju primore.

— (Slovensko gledališče.) V torek 4. decembra napravi dramatično društvo v spomin rojstvenemu dnu Franca Preširna, prvaka slovenskih pesnikov, v razsvetljenem gledališči svečanost, katerej bode ta-le program: I. Ouvertura iz

Miroslav Vilharjeve „Jamska Ivanke“ svira pomnoženi gledališki orkester. II. Slavnostni govor, ki ga govorji gospod Franjo Schmidt, spisal pa ga je gospod Ivan Vrhovec. III. Živa podoba: Preširen v Olimpu. Pri tej sliki sodeluje nad 40 ženskih in moških osob. — Uloga mej igro je: pesen „V spomin Valentina Vodnika“ zložil France Preširen, poje gospod Kocelj. IV. Čarovnica. Izvirna komična opereta v 2. dejanjih. Spisal Alešovec. Godbo zložil A. Stöckl, v katerej poje nalogu Rajka naš prvi tenor, g. Meden, ter sodeluje pomnoženi mešani zbor dramatičnega društva. — Po predstavi bode občna zabava z godbo in petjem v spodnjih prostorih čitalnice ljubljanske.

— (Od odbora dramatičnega društva) v Ljubljani smo naprošeni naznaniti, da bode odbor, izvrševanje sklep občnega zбора, po poštnih povzetnih nakaznicah izterjeval vse zaostale letne loneske pri družabnikih, pri katerih je nad 1000 gld. v zaostanku. Nakaznice bodo zaznamovane z društveno štampilijo in podpisom društvenega blagajnika dr. Starčeta. Razpošiljatev teh nakaznic se prične prihodnji teden, in se bodo iste poslale vsem zaostalim družabnikom brez izjeme.

— (Pevski večer). Nedeljo 2. decembra bode v salonu čitalnične restavracije pevski večer, h kateremu uljudno vabi gospode pevcev pevski odbor.

— (V Celovci) je slovenski mestni odbornik Einspieler nasvetoval peticijo na državni zbor, naj ne potrdi finančnih celov na kavo, petrolej in rajž.

— (Iz Grada) nam je došlo sledete: „Vabilo k slavnosti, katero napravi slovensko literarno-zabavno društvo „Triglav“ s prijaznim sodelovanjem slovanskega pevskega društva viših šol v spomin dr. Franca Preširna dne 7. decembra 1877 v dvorani „Steinfelder-bierhalle“ (Münzgrabenstrasse). Program je: 1. Ilirija oživljena, zbor dr. B. Ipač; 2. Slavnostni govor — g. M. Valpotič; 3. Strunam, četverospev, Preširen — Jenko; 4. Preširnova oporoka, zl. B. Miran deklamuje g. L. Požar; 5. Zemlja naša, zbor Fr. Abt; 6. Pod oknom, osmospev, Preširen — Hajdrih; 7. Pesen lovcova, zbor, A. Nedvěd. Začetek je ob 7 1/2, zvezcer. — Mej posameznimi točkami programa svira godba 79. pešpolka FZM. grof Jellačić. Odbor.“

— (Slovensko pevsko društvo na Dunaju) napravi ponedeljek 3. dec. veliko koncertno besedo s sledenim, kako obširnim programom: I. del: 1. Förchtgott-Tovačovsky: Druga kitica narodnih pesni, zbor s spremljevanjem klavirja; 2. Producije na harfo, igra gpdč. Zamara; 3. Förster: „Slava Slovencem“, (besede Virkove), (nov zbor); 4. Producije na glasovir, igra gpdč. Šetrilova; 5. A. A. Buchta: Šuhaj Slovák, (nov zbor); 6. Krasne Zore, (zbor), (ruska pesen); 7. Prag je ono, (zbor), (srbska pesen); 8. Producije na cello, igra gosp. Krečman; 9. Förchtgott-Tovačovsky: Památky Jungmanové, (zbor s sejli). Petje vodi gosp. A. A. Buchta, udovorne opere orkestra. II. del: 1. Leočeq: s Firolinija; 2. Wagner: Fantazije s Tannhäuserja; 3. Délibes: a) Valček, b) Polka brunkava z baleta „Sylvia“; 4. Martechini: Četvorka dalmatinskih narodnih pesni; 5. Hellmesberger: Slovanski potpourri; 6. Peters: Pičica na I., polka z opere Methusalem; 7. Delibes: a) Preludium; 8. b)

Valček s Kopelje; 9. Horay: Ilustracije, potpourri; 10. Dubec: Referat, polka. Koncert vrši se v cvetličnih dvoranah (Blumensäle, Parkring I.) Začetek na večer ob 1/2 8. uri. Vstopnice dobe se v odvetniškej pisarni dr. Jan Lenochové, (I. Bräunerstrasse, 6), po 1 gold. 50 kr.; pri vstopu 2 gld.; dijaki po znižnej ceni 50 kr. Vse točke II. dela izvrši godba 4. pešpolka pod vodstvom gosp. Dubca.

Razne vesti.

* (Garibaldi) pravi v svojem najnovijem pismu do svojih volilcev mej drugim: Mi imamo dobre oficirje, ali naš italijanski vojak ne bi mogel tako hrabro bojevati se, kakor vidimo vojujoče zdaj v orientu Ruse in Turke.

* (Nesreča na železnici.) Krakovski „Czas“ poroča, da sta na železnici Varšava-Dunaj dva tovorna vlaka drug na druga trčila, dve lokomotivi in 16 voz je razbitih, dva mašinista mrtva, več služabnikov ranjenih.

* (Nesreča na morji.) V viharji, ki je zadnje dni ocean razburjal, potonila je tudi amerikanska vojna ladja „Huron“, ki se je peljala v Havano. Od 135 ljudij, ki so na ladiji bili, rešilo se jih je le 35, drugih 100 je utonilo. Vsi oficirji so mej mrtvimi. Preživeli so le oni, ki so se s plavanjem na breg rešili.

Glavni dobitek ev.
375.000
mark.

Naznanilo
sreče.

Dobitke
garantira
država.

Vabilo za udelezitev dobitkinih naključeb

od države Hamburg garantirane velike denarne loterije, v katerej se bode gotovo dobilo čez 8 milijonov mark.

Dobitki te koristne denarne loterije, katera obsega vsled načrta samo 85.500 srečk so sledenje: namreč 1 dobitek event. 375.000 mark, specijalno mark 250.000, 125.000, 80.000, 60.000, 50.000, 40.000, 36.000, 6 krat po 30.000 in 25.000, 10 krat po 20.000 in 15.000, 24 krat po 12.000 in 10.000, 31 krat po 8.000, 6.000 in 5.000, 56 krat po 4.000, 3.000 in 2.500, 206 krat po 2.400, 2.000 in 1.500, 412 krat po 1.200 in 1.000, 1.364 krat po 500, 300 in 250, 2.8246 krat po 200, 175, 150, 138, 124 in 120, 1.5839 krat po 94, 67, 55, 50, 40 in 20 mark in dobespečno čez nekaj mesecov v 7 oddelkih do gotove odločbe.

Prvo dobitkino žrebanje vršilo se bode službeno

dné 12. in 13. decembra t. l. in velja za nje.

Cela originalna srečka samo 3 gl. 40 kr. Pol originalne srečke 1 „ 70 „ Četrt originalne srečke „ — „ 85 „ in razpošiljam te od države garantirane originalne srečke (nikakor prepovedane promese) proti frankirane pripomiljavi zneska ali pa proti poštnemu povzetku tudi na najoddaljene kraje.

Vsek udeležnik dobi od mene poleg svoje originalne srečke zastonj tudi originalni načrt z vtišnjenim državnim grbom in po dovršenem žrebanju pripoji se takoj vsacemu brez zahtevanja službeni spisek žrebanja.

Izplačevanje in razpošiljanje denarnih dobitkov

do interesentov izvršujem sam direktno in promptno in z najzanesljivejšim molčanjem.

Vsako naročilo more si vsak preskrbeti s poštno nakaznico ali pa priporočenim pismom.

Obrne naj se tedaj vsak z naročilom zaupljivo do

moje firme

Samuel Heckscher sen.,
bankirna in izmenjevalna pisarna
v Hamburgu. (329—9)

Važno

je nažnalo v denašnjem številki Samuela Heck-schera star. v Hamburgu. Ta hiša si je radi prompt-nega in zanesljivega izplačevanja dobitkov tu in v okolici dobro ime pridobila, ter vsacega na denašnji inserat opozorujemo.

Umarli v Ljubljani

od 26. do 29. novembra:

Ivan Altman, izpremšaka otrok, 7 mes., v rožnih ulicah št. 27, za možansko vodenico. — Alja Sajovec, ubožica, 73 l., v sirotišnici za kapjo. — Katarina Mihelič, ščetarja otrok, 7 m., v zvonarskih ulicah št. 9, za davico. — Frančiška Jerše, ključalničarja otrok, 2 l. 11 m., v Elizabetinej otroškej bolnici, na poljanskej cesti št. 18, za vnetico grla.

„Marjetica“,

izviren roman, spisal Anton Koder, se dobiva v Pajkovi tiskarni v Mariboru in pri g. knjigarju Lerherju v Ljubljani po 90 kr.

Naznanilo.

„North British and Mercantile Insurance Company“ na Dunaji

je prevzela po največ agentov sedaj likvidujoče:

„Galizische allgemeine Versicherungs-Gesellschaft“,

in z njimi dobila tudi zavarovanske posle tega društva v svojo roko; pri tej priliki je tudi ljubljanski njega zastopnik

gospod Jakob Dobrin

prišel v nje službo.

Ker je pa z denašnjim dnem prekinila to zvezo z gospodom Jakobom Dobrino, javlja s tem naznani om, pridružujoča si vse pravne nasledke, da

gospod Jakob Dobrin

od denašnjega dne začenši nema pravice za „North British and Mercantile Insurance Company“ na Dunaji prejemati nikakoršnih zavarovalnih ponudreb niti vplačilnih denarjev za premije, katerim je rok uže minul ali jim stoprva mine in sicer nema reševati niti opravil, ki se tičejo „North British and Mercantile Insurance Company“, niti onih, ki pripadajo k poslovanju banke „Galizische allgemeine Versicherungsgesellschaft“. Ob jednem razglasamo, da gospod Jakob Dobrin za ovi družtvji nema pravice spisovati polic, niti ne sme v njiju imenu pridobivati zavarovancev ter so vse takove pogodbe, ki bi se sklenile posle denašnjega dneva, neveljavne.

Zatorej pozivljemo vse zavarovance naše podpisane ali likvidujoče „Galizische allgemeine Versicherungsgesellschaft“, da se v vseh slučajih izvolijo naravnost do ravnateljstva obrniti (na Dunaji, Gonzagagasse štev. 15) ali pa do glavnega našega zastopnika v Ljubljani, gospoda Valentina Zeschko.

Na Dunaji, dne 28. novembra 1877.

Ravnateljstvo

„North British and Mercantile Insurance Company“ na Dunaji.

Tuji.

29. novembra:

Pri Slonu: Schwarz iz Zagreba. — Trinker iz Dunaja. — Lenard Čiz Gorice. — Hönigman iz Varšave. — Kosi, Helferič iz Trsta.

Pri Malléi: Wolf iz Dunaja. — Azollini iz Trsta. — Lemberger iz Dunaja. — Deutsch iz Češkega. — Löwy iz Dunaja.

Pri Zamoreti: Stohmayer iz Grada.

Nij brez vse vrednosti,

nego praktično in solidno

božično darilo

dečakom in dekletcem primerno, obsegajoče mnogo zanimljivih stvari,

vse to za malo

5 gold. 60.

- 1 urejen bazar.
- 1 nož, vilice in žlica od kovine, ki ostane vedno svetla.
- 1 želesničen vlak od kovine, ki gre in žvižga.
- 1 mehaničen izurjen konj (à la Renz), ki se na zapoved premiče, za otroke vrlo zanimljiv.
- 1 Domino-igra, velika in lepa.
- 1 velika knjiga s podobami ter návodi za pisanje, čitanje in računanje, sè zagonetkami, izreki in krasnimi barvanimi slikami.
- 1 majhna čudežna ploča ali žive podobe, vroča zabavno.
- 1 klavir s tipkami od ponarejene slonove kosti in z návodom ter notami.
- 1 umetljivo angel za božično drevesce izdelan zelo pozlačen ter prekrasen.

- 1 bojišče, Rusi in Turki s premičnimi topovi, vse od kovin in fino pobarvano.
- 1 velika púnicia, opravljena po najnovejšej šegi, s klobukom in zavojem.
- 15 svečnikov za božično drevesce od niklja.
- 15 svečic, za-nejne primernih.
- 3 japonske svetilke.
- 4 lične škatljice sè slaščicami.
- 50 brillantnih záklopek, na katere se mogo po drevescu razobesiti razne stvari.
- 12 okroglih reflektorov, barvanih.
- 12 komarov fantastičnega ovčičja. (354—3)

Naslov: Spezialitäten-Magazin,
WIEN, Kärntnerstrasse Nr. 59.

Posiljamo za gotov denar ali s povzetjem.

Tržne cene

v Ljubljani 1. decembra t. l.

Pšenica hektoliter	9 gld. 59 kr.	— rež 6 gld.
50 kr.	— ječmen 5 gld. 73 kr.	— oves 3 gld.
41 kr.	ajda 6 gld. 50 kr.	— prosò 5 gld. 67 kr.
— koruza 6 gold. 80 kr.	krompir 100 kilogramov	—
3 gld. 05 kr.	— fízel hektoliter 7 gld.	— masla
—	—	kilogram — gl. 92 kr.
—	—	— mast — gld. 80 kr.
—	—	— Špeh trišen — gld. 60 kr.
—	—	— Špeh povojen — gld. 70 kr.
—	—	— jaje po 21 kr.
—	—	— mleka liter 7 kr.
—	—	— govedinske
—	—	kilogram 52 kr.
—	—	— teletrine 52 kr.
—	—	— svinjsko
—	—	meso 48 kr.
—	—	— sena 100 kilogramov 2 gld. 05 kr.
—	—	— slame 1 gold. 78 kr.
—	—	— drva trda 4 kv. metrov 6 gold. 50 kr.
—	—	— menka 4 gld. 50 kr.

Dunajska borza 1. decembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)		
Enotni drž. dolg v bankovcih	63 gld. 55 kr.	
Enotni drž. dolg v srebru	66 " 70 "	
Zlata renta	74 " 60 "	
1860 drž. posojilo	112 " 50 "	
Akcije narodne banke	807 " — "	
Kreditne akcije	209 " 50 "	
London	118 " 80 "	
Napol.	9 " 63 "	
C. kr. cekini	5 " 63 "	
Srebre	105 " 65 "	
Državne marke	58 " 70 "	

Lep klavir,

še dobro ohranjen, se prodaje za primerno ceno. Natančnejše se izvè v slonovih ulicah, v prodajalni št. 46 (nova). (359—3)

C. Wanischa

novošegnega, rokodelnega, konfekcijskega, suknene in platnenega blaga zaloge

v Ljubljani, na mestnem trgu 7, priporoča zaradi započete zimske dobe svoje popolnem izbrane skladne po zelo zmanjšanej ceni. Tudi na izbiro za (346—3)

sv. Miklavža darila.

Primerke s pošto posiljamo hitro.

obleke

za gospode, dečke in otroke!

Mestne, potne in lovskie kožuhe na veliko izbiro prodaje

M. Neumann,

v Ljubljani, v slonovih ulicah št. 11.

Potni kožuh, s sedmogradci in šponji, podloženi po 45 gl.

Lovski kožuh, z belo jag-

njetino	16 "
Menčikovi	20 "
Menčikovi iz lodna	14 "
Zimske suknje	18 "
Suknje za doma	12 "
Suknje za na lov iz lodna	8 "
Zimske hlače	6 "

Najnovejše in najlegantnejše v konfekciji za dame.

Vnajanje naročbe se izvršuje točno s povzetjem, kar komu ne godi, zamenja lehko z drugim. (341—6)

Poziv!

Dobrodeleni bazar na Dunaji

prodaje za podporo po vojski rusko-turškej osiromašenih rodin te predmete, kateri ne bi imeli o božiči pri nobenej hiši manjkat, ker jim je cena čudovito nizka ter znaša samo

5 gld. 75 kr. a. v.

Predmetje so:

- 1 majhen eleganten klavir, na kateri mogo celo dečaki in deklečka igrati najlepše komade.
- 1 dunajsko gledališče, kjer precej v prvem dejanju vzame hudič žida ter ga nese v peklo.
- 25 brillantnih ozaljškov za božično drevesce.
- 25 svečic, ki se imajo prižgati na božičnem drevescu.
- 25 brillantnih svečnikov, kateri se obesijo na božično drevesce.
- 1 kitajsk mandarin, ki napravlja 14 skokov.
- 1 mično opravljena punica, ki se peljá v vrbaščeku umetljeno pletenem ter vpije, brea in se gibje.
- 1 krasen perzišk voz, ki ga pelja navadna koza.
- 1 benetsko ognjišče — ako pritisneš, poskoči vén začaran kraljevič.
- 1 simpanza (opica), ki ministru kaže jezik.
- 1 orientalska gajba s tremi premičnimi in pevajočimi nežnimi ptički.
- 1 egiptsk stražnica, pred katero sem ter tja hodi stražnik.
- 1 začaran mālin, kateremu se mora vsak smijati.
- 2 lični škatljici, v katerih najdejo mnogo zabavnih stvari otroci katerih si koli let.

87 predmetov.

Vseh tu navedenih 87 velekrasnih predmetov stoji vkupe samo **5 gld. 75 kr. a. v.**

Kdor si jih omisli, pripravi si z malim denarjem primernih in lepih božičnih daril ter ob jednem izvršuje delo clovekoljubja.

Naslov:

Erster Wiener Weihnachts-Bazar,

Wien, Stadt, Elisabethstrasse 26.

Pošilja se s povzetjem ali pa za gotov denar. (337—4)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.

Izdajatelj in urednik Josip Jurčič.